

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 6 luni . . . . . 20 „
 3 luni . . . . . 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

Câteva cuvinte despre sechestrul asigurator, de d-l Ștefan Scriban;

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. I: Elena N. Formac cu Danil Sterescu;

Idem, s. II: Ministerul public cu Enache Clicea;

Idem, s. III: Ministerul de interne cu C. Bărbulescu;

Trib. Notariat Ilfov: Eufrosina Naum Apostol cu Ecaterina Căpitan Dușescu, Paraschiva N. Maxim și Eufrosina Naumescu;

O chestiune juridico-socială, de d-l Ioan Pașcanu;

Câteva cuvinte despre sechestrul asigurator

Legiuitorul se ocupă despre sechestrul asigurator în zece articole din Procedura civilă (articolul 610—614, 616—620), fără însă să lămuirească multe puncte obscure, precum căile de atac, natura lui, dacă se poate sechestra o avere indiviză¹⁾, etc. De aici o mulțime de nedumeriri și o diversitate de jurisprudențe menite să încurce soluțiunile și să împrăstie nesiguranța. Ce să luăm ca bază în găsirea unui criteriu? Spiritul legiuitorului? Iată un argument care face deliciul juriștilor, pentru că e ca o ceară moale în mâinile lor și e capabil să dea orice soluțiune. N'avem un exemplu tipic în materie de perimare, care ne-a dat atâtea soluțiuni contradicțoare, încât am renunțat să ne mai întemeiem pe intențiunea legislativă? Și dacă știința dreptului devine uneori plictisitoare, este din cauză că studiul textelor de lege nu e chemat să ridice cu un grad măcar nivelul nostru intelectual. Din acest punct de vedere nimic mai arid decât dreptul limitat la analiza textelor, la crearea de controverse inextricabile, capabile să dea naștere unei întregi literaturi efemere, căci e destul ca legiuitorul, printr'un singur cuvânt, să zădărnicească o întreagă luptă de vorbe.

Și atunci de ce să ne călăuzim? De texte și de principii, precum și de bunul simț juridic.

În rândurile ce urmează nu vom aprofunda decât o singură chestiune: cari sunt căile de atac în contra unui sechestrului asigurator?

În ce privește sechestrul aplicat de proprietari, chiriași sau arendași principali (art. 610 din Procedura civilă), avem art. 612 din Procedura civilă, care ne spune că aceste sechestrări se fac cu *aceleași forme* cu cari se îndeplinesc urmăriile silite mobiliare. Sunt însă și alți creditori cari pot aplica sechestre (art. 613 din Proc. civilă), dar despre aceștia nu găsim nici o normă. Știm numai atât că un sechestrul asigurator nu se poate aplica decât pe mobile (art. 618 din Proc. civilă). În ce privește căile de atac, natura sechestrului asigurator, termenii în cari se pot ataca aceste sechestre, etc., nu aflăm aproape nimic, căci vom vedea îndată că art. 104 din Proc. civilă e departe de a deslega problema noastră.

Când e vorba de o executare silită, Procedura civilă reglementează cazurile, formele și condițiile de atac. Așa, art. 400 și 525 din Procedura civilă spun că o contestație poate avea de obiect nu numai păstrarea unui drept, ci chiar revindicarea, care se poate face și pe cale ordinară (art. 568 din Proc. civilă), astfel că pierderea dreptului de contestație nu e ceva iremediabil, afară doar de faptul că prescripția e redusă la cinci ani și curge în contra minorilor, interzișilor, absenților și celor puși sub consiliu judiciar²⁾. Când e vorba însă de mobile, știm că ele nu se revendică decât în caz de furt și pierdere (articolul 1909 din Codul civil). Ce se va întâmpla în cazul unui sechestrului asigurator? Aplicarea acestei măsuri nu face ca mobilele să intre în patrimoniul creditorului: proprietar rămâne tot debitorul, în caz când el are această calitate.

Pe ce cale se poate anula un sechestrul asigurator?

¹⁾ C. Ap. București, prin decizia 206/901, s'a pronunțat pentru afirmativă. *Dreptul* No. 85/901.

²⁾ Femeile măritate se află din acest punct de vedere, în o situațiune privilegiată.

tor sau scoate mobilele de sub această măsură? Jurisprudența și practica aproape unanimă recunosc calea contestației, prin analogie cu ceace se întâmplă în materie de executare silită mobilă. Astfel, în 1906, Casația a decis că regulile dela urmărirea mobilă se aplică și contestațiilor făcute la un sechestrul asigurător. Deci, zice Suprema Curte, care a înlăturat concluziunile d-lui N. Titulescu, sechestrul asigurător și urmărirea mobilă sunt supuse la aceleași reguli, la aceleași forme și termene, chiar când contestator este creditorul urmăritor, încât termenul de recurs va fi acel fixat de art. 402 din Procedura civilă³⁾.

Dar, numai după doi ani, Casația revine și zice că termenul de o lună din art. 402 din Proc. civilă nu se aplică la contestațiile contra sechestrului asigurătoare, căci, când cineva uzează de calea contestației, nu face altceva decât să distragă un bun al său, ceace e o adevărată cerere de revindicare, și art. 402 din Proced. civilă se aplică numai la urmărirea silită, pe când sechestrul asigurător n'are acest caracter. (Cas. II, No. 191/908; *Curierul Judiciar*, No. 7/909). Cu alte cuvinte, Suprema Curte a primit în totul modul de a vedea al d-lui N. Titulescu, însă după divergență, mod ce-l respinsese în 1906⁴⁾.

Toate aceste soluțiuni derivă din faptul că nu s'a putut preciza natura sechestrului asigurător și din cauză că art. 612 din Proc. civilă spune că «aceste sechestrări se vor face... cu aceleași forme cu cari se fac și urmărirea pentru vânzarea silită a mișcătoarelor». Casația însă a văzut îndată deosebirea dintre o urmărire și un sechestrul asigurător, căci a decis că sechestrul asigurător nu e nevoie să fie precedat de o somație, căci aici nu e o executare, ci un mijloc de conservare și asigurare, și cu toate că art. 612 din Proc. civilă zice că sechestrul asigurător se pune cu formele executării silită mobilă, aceasta nu implică îndeplinirea tuturor formelor, ci numai a formelor dela art. 411 sq. din Proc. civilă⁵⁾.

Tot din aceeași nedumerire Casația zice că articolul 151 din Proced. civilă se aplică la sechestrul asigurător⁶⁾. Această din urmă soluțiune

implică însă ideea că sechestrul asigurător nu e o urmărire, unde calea opoziției fiind exclusă aplicația art. 151 trebuie înlăturată.

Art. 612 din Proced. civilă nu poate fi însă de mare ajutor, de oarece el se referă numai la sechestrul proprietarilor și arendașilor principali, așa că rămânem fără nici un argument de text pentru sechestrul aplicat de alți creditori, conform art. 613 din Procedura civilă. Mai mult, art. 612 determină formele de aplicare, nu căile de atac și natura sechestrului asigurător.

Dar să fie adevărat că pe cale de contestație se exercită o adevărată revindicare? Știm că revindicarea este o acțiune reală prin care proprietarul, emfiteuctarul, etc. cere lucrul său înapoi de la cel care-l deține pe nedrept⁷⁾. Mai știm că toate mobilele din casă, străine sau dotale, cu toată controversa ce există asupra acestui punct, garantează chiria și pot fi sechestrate, privilegiul proprietarului întinzându-se și asupra acestor lucruri, și ele nu pot fi distrase decât dacă se dovedește că proprietarul e de rea credință, că știa despre natura și origina bunurilor sechestrate⁸⁾.

Când bunul meu e în depozitul debitorului nu pot revindica acel bun, dar mă pot opune la sechestrarea lui; când mi se urmăresc bunuri apărute de lege, pot cere anularea sechestrului. Dacă sechestrul este excesiv, pot cere reducerea lui. Deci e inexact de a se susține că, pe cale de contestație, se exercită o adevărată revindicare. Așa pusă regula, e prea absolută; căci dacă se poate revindica pe cale de contestație, nu e mai puțin adevărat că se poate cere sau apăra și alte drepturi.

În părerea noastră sechestrul n'are comun cu urmărirea decât numele, și e posibil ca cuvântul acesta să-și aibă rolul lui în crearea controverșelor. Însăș natura și scopul sechestrului asigurător ne arată caracterul lui. El nu e o cale de urmărire. Deci în contra unui sechestrul asigurător nu există calea contestației, cale excepțională deschisă în contra urmărilor. Aceasta nu înseamnă însă că cei lezați nu se pot plânge pe cale de acțiune principală, dacă sunt lezați în drepturile lor. Unde există un drept, trebuie să existe o acțiune. Cu ocaziunea unui sechestrul asigurător văd lezat dreptul meu; pe cale de acțiune urmăresc valorificarea celui drept. De ce să fiu supus căilor de atac și termenelor scurte de la contestație? Așa fiind, acțiunea se va judeca după dreptul comun⁹⁾.

¹⁾ V. Alexandresco, III, (ed. II-a), p. 264.

²⁾ Cas. II, 214/907. *Curierul Judiciar* 64/907 și 30/902.

³⁾ Art. 20 din Reg. hotărânicilor vorbește de contestație, dar aceasta nu e o contestație propriu zisă, așa că se aplică art. 151 din Procedura civilă *Cas. Bulet.* pe 1888; Barozzi, II, p. 402, No. 37.

⁴⁾ Cas. I, 82/87; Barozzi IV, p. 151, No. 1.

⁵⁾ Buletinul pe 1898, p. 612; Barozzi, IV, p. 152 No. 6.

Argumentul deciziv ce ne face să adoptăm această părere este că analogia e bună când ne duce la dreptul comun. Or, în speță, analogia dintre sechestrul asigurător și cel definitiv ne duce la o cale excepțională, cu termene scurte, unde nu există opoziție și termenele curg dela pronunțare. Căile excepționale sunt deschise numai atunci când le prevede expres legiuitorul (Tocilescu, III, p. 4). Un sechestrul definitiv poate merita toate solicitările, pe când la un sechestrul asigurător nu e nici un motiv de a se admite termene scurte și celelalte îngrădiri. Nu se poate pune un sechestrul asigurător fără act scris? Până să se termine procesul principal, se poate da o soluțiune și acțiunii prin care se atacă sechestrul asigurător.

Din acest punct de vedere, interesul de a recunoaște existența unei acțiuni principale e netăgăduit. Dar mai e și alt interes. După o părere, contestațiile urmează soarta principalului; deci dacă fondul e fără apel și contestația e tot fără apel¹⁰⁾. Recunoaștem că acest punct e controversat, dar atâta e suficient ca să vedem cât de păgubit poate fi dreptul nostru pe cale de contestație.

Dacă facem un paralelism perfect între sechestrul definitiv și cel provizor, de ce să nu admitem necesitatea somației și aplicarea art. 403 din Procedura civilă? Înlăturăm toate aceste consecințe ca inadmisibile și păstrăm însă instituțiunea: termenele scurte, decăderile, etc. Aceasta nu se poate. Putem păstra numele de contestație, cu condițiune numai să recunoaștem că ne aflăm în fața unei false contestații. Acest criteriu l-a avut Casația, când a spus că în instanța de validare terțiul poprit are drept de opoziție și apel, căci *poprirea în mâna terțiului nu e o cale de executare silită propriu zisă*, așa că dreptul de apel se va regula nu de art. 402, ci de art. 318 din Proced. civilă. (Cas. II, 355/901. *Dreptul* No. 3/902).

Tribunalul Doroboiu însă a făcut o distincțiune¹¹⁾ consacrată de mai multe ori, și anume: că debitorul urmărit are drept de apel, pe când cel de al treilea trebuie să facă contestație, soluțiune întemeiată pe art. 104 din Proced. civilă. În adevăr, acest articol cărmuște procedura grațioasă și pune regula că *părțile* nu se citează, dar că judecătorul le poate chema spre a da lămuriri, iar hotărârile sunt supuse apelului și recursului. Mai mult, în expunerea de motive se vorbește cate-

goric despre sechestrul asigurătorii; deci, necontestat, se poate apela de către părți un jurnal, încheiere sau ordonanță prin care se admite un sechestrul asigurător. Decât aici e un *male entendu*. În adevăr, jurnalul care admite sechestrul e o hotărâre. Ori, se poate întâmpla ca să nu am nimic de zis în contra hotărârii în sine, pe când să am tot dreptul de a mă plânger în contra executării hotărârii. Un sechestrul asigurător e admisibil în principiu, și deci bine l-a admis judecătorul. Atunci de ce să fac apel? Și făcând apel, el va trebui respins. Dar dacă mi s'au seshestrat bunuri apărute de lege, dacă sechestrul este excesiv, etc., n'am nici o cale în contra executării? Desigur că da, și în acest caz nu mai poate fi vorba de apel. Deci se impune să facem o distincțiune: a) există drept de apel și interes de a-l face, când mă plâng în contra legalității în sine a măsurii, a dreptului de a-l exercita; b) trebuie admisă așa zisa contestație în contra aplicării și executării sechestrului asigurător, în contra măsurii în sine.

Deci nu se poate pune ca principiu: părțile, în special debitorul, trebuie să facă apel; iar dacă interjectează contestație, să i se respingă ca inadmisibilă, intru cât de această cale nu pot uza de cât cei de al treilea lezați. Dar cei de al treilea, ca și debitorul, nu pot fi lezați decât prin aplicarea măsurii, nu prin admiterea ei, despre care poate nici nu știu.

Dar aici vine o altă chestiune, nu mai puțin dificilă. Cine sunt terții în cazul art. 104 din Proc. civilă?

Aici părțile nu se citează. Textul însă spune că *«părțile vor fi citate, când legea cere asemenea citări»*. Poate fi cineva parte la o măsură la care n'ă accipat? În părerea noastră, nu devin părți decât acei cărora li se va fi comunicat jurnalul sau vor fi fost citați ori chemați. În acest sens s'a decis că terțiul care n'a fost incunostințat și care stăpânește imobilul, încât n'a putut face contestație în timpul urmăririi, poate face acțiune în revendicare, acțiune posesorie sau contestație la executarea ordonanței de adjudecare. (Cas. II, 225/907: *Curierul Judiciar*, 75/907). Terțiu e oricine are interes să se opună la o măsură luată (C. Buc., III, din 1886; *Dreptul*, No. 85/86). Deci, dacă nu ești citat, ești terțiu (Cas. II, 305/907; *Curierul Judiciar*, No. 15/908). Astfel, dacă n'ai fost citat la executare, n'ai primit somație și n'ai luat parte la hotărâre, ești terțiu și poți face contestație după ultimul act de executare prevăzut de art. 403 din Proc. civilă.

Din acest punct de vedere, debitorul sechestrat nu e un terțiu? Nu voim să intrăm în amănunte în privința diferitelor sensuri ce le are cuvântul

¹⁰⁾ C. Buc. I, 438/903; C. Galați, I, 140/900; Cas. I, 74/904; *Curierul Judiciar* 22/905. Casația însă a revenit și a zis că contestațiile se judecă ca orice alt proces după valoare, nu după valoarea procesului principal, așa că principalul se poate judeca în ultimă instanță iar contestația cu apel. Cas. II, 204/907. *C. Judiciar* 67/907.

¹¹⁾ Hot. No. 182/907, Dos. No. 164/907.

terțiu, căci am da o lungime prea mare studiului nostru. Deocamdată putem fixa ca principiu : nu sunt părți la o hotărâre decât acei cari au fost citați sau au luat parte la proces, indiferent dacă au pus sau nu concluziuni. Fiindcă nu se obișnuște ca debitorul să fie citat, el ar putea foarte bine fi considerat ca un terțiu și atunci, în părerea Tribunalului Dorohoiu, n'ar putea face și el contestație? Și totuși un argument contrar ne poate da art. 2 din legea proprietarilor ¹²⁾, după care *părțile* nu se citează și ordonanța poate fi apelată. Dar tot legea proprietarilor, în art. 11, prevede cazul în care locatarul face contestație. Deci el poate face apel și contestație, ceace e natural.

Relativ la sensul cuvântului terțiu, Tribunalul Iași a avut de judecat următoarea speță : Bildner și Goldstein, creditori ai lui Blumenfeld, vând averea acestuia, iar suma se consemnează. Goldstein cere eliberarea recepsei. Judecătorul ordonă eliberarea recepsei. Goldstein ridică banii, iar Bildner face apel în contra jurnalului. De aici opunere pentru că : a) Bildner n'a fost parte la prima instanță și deci n'are drept de apel ; b) că nu poate transforma în apel o procedură grațioasă în contencioasă. Tribunalul a admis apelul lui Bildner, considerându-l ca parte și a dispus facerea tabloului de distribuția prețului. Adnotatorul hotărârii critică soluțiunea, sub cuvânt că Bildner nu era parte și citează pe Garssonnet, ed. II-a, VIII, p. 255, 256) ¹³⁾, după care Bildner trebuia să ceară anularea jurnalului pe cale principală.

Acum înțelegem marea dificultate ce o creează noțiunea terțiu, și de ce găsim un motiv mai mult de a distinge : a) atacii urmărirea însăși, faci contestație, adică acțiune ; b) atacii admisibilitatea însăși a sechestrului, faci apel. Chiar terțiu fiind, n'ai contestație, ci acțiune în nulitate a hotărârii, acțiune prin care ceri distragerea bunurilor de sub sechestr, revendicarea lor, etc. În toate cazurile însă se aplică dreptul comun, căci numai contestațiile la urmărirea silite sunt cărmuite de art. 399, sq. din Proc. civilă ¹⁴⁾.

Stefan Scriban

¹²⁾ De când curge termenul de apel în contra ordonanței prezidențiale dată conform art. 2 din legea proprietarilor, după care părțile nu se citează? De la pronunțare? Legea tace, făcând imposibil orice comentariu, căci cele existente până acum nu pot da lumină unei legi pline de întineric nepătruns. Vezi Alexandresco, IX, p. 342. t. și No. 3.

¹³⁾ Trib Iași, I, 6 Sept. 1904; *Curierul Judiciar*, No. 17 din 1905.

¹⁴⁾ Fiindcă art. 104 din Proced. civilă vorbește de *părți*, s'ar putea crede că poți fi parte indiferent de citare. Aceasta e părerea Tribunalului Iași; dar în acest sens cuvântul *părți* e egal cu *cei interesați*, și atunci de ce să nu aibă drept de apel orice interesat, cum a hotărât Trib. Iași, orice terțiu? Asupra acestei chestiuni vom reveni, căci merită o discuțiune mai amănunțită.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 2 Noembrie 1909

Președintele d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Elena N. Formac cu Daniil Sterescu

Poprire. — Cazul când există un creditor popritor — Dacă e nevoie de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal. — (Art. 460 din Proc. civilă).

In materie de poprire, atunci când nu este decât un singur creditor popritor, art. 460 din Proc. civilă prevede că instanța va valida poprirea, condamnând pe terțul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor.

Prin urmare, în asemenea caz nu poate fi vorba de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal, formalitate care are a fi îndeplinită numai atunci când sunt mai mulți creditori popritori.

Deciziunea 411/909. — Respins recursul făcut de Elena N. Formac în contra sentinței Tribunalului Ilfov, s. IV, No. 254/909, dată în proces cu Daniil Sterescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Lepădătescu, în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat I. B. Constantinescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare :

I. «Greșită interpretare a art. 460, 461 și 464 din Codul de Procedură civilă și violarea acestor texte de lege ; căci creanța creditorului popritor Eliade Alexianu, este validată pentru plata unei sume de 50 napoleoni (1000 lei), datorită de mine și de sora mea, Maria Beldiman, în calitate de succesoare ale defunctului nostru frate Constantin Formac ; iar suma de 30000 lei asupra căreia s'a făcut poprire în mâinile debitorului meu Daniil Sterescu, era averea mea personală. Prin urmare, creanța creditorului popritor, Eliade Alexianu, era condițională, nu era certă și lichidă. În atare caz, terțul poprit nu putea plăti imediat creanța poprită în mâinile sale fără a aduce prejudiciul ce mi-a cauzat, plătind, repet, din banii mei, o datorie a sorei mele.

«Debitorul meu sus numit urma, pentru ca să se libereze de obligațiunea sa către terțul poprit, să deponă suma ce-mi datora la tribunal, singur în drept să facă lichidarea dintre mine și creditorul poprit.

«Fonciarmente acesta este principiul de drept și sistemul de plată ce rezultă din economiile sus citatelor texte de lege».

II. «Eroare grosieră de fapt și denaturare de ac'e ; căci tribunalul afirmă că, în fapt, nu am dovedit că există mai multe popriri pe suma de lei 30000, la epoca când intimatul Daniil Sterescu, debitorul meu, a plătit din această sumă lui Eliade Alexianu lei 3000. Se vede, zice tribunalul, că popriurile declarate de Daniil Sterescu purtau numai asupra restului de 27000 lei. Or, această notificare sună contrariu afirmațiunii tribunalului.

«Iată textul acestei notificări, produsă la instanța de fond :

Notificare.

D soarei Elena N. Formac, calea Victoriei No. 144, Loco «Subsemnatul, Daniil Sterescu, domiciliat în strada Popa-Chișu No. 3, în unire cu d-l agent de urmărire de pe lângă Tribunalul Ilfov, am onoare a vă notifica, prin prezenta, că de orăce asupra sumei de 30000 lei, ce aveam să vă dau în luna Ianuarie a c în baza actului de vânzare, autentificat de Trib. Ilfov, secția de notariat, la No. 949/98, s'au efectuat mai multe popriri în mâinile mele, am depus suma de 27000 lei la Onorabilul Tribunal Ilfov de Notariat cu recepția Casei de depuneri No. 94898/900 ; iar cu restul de 3000 lei am plătit o creanță a d-lui Eliade Alexianu contra d-voastră»

III. «Omisuniune esențială, violarea lucrului judecat și a articolului 777 din Codul civil, căci prin sentința de validare, în virtutea căreia Daniil Sterescu a plătit creanța de 50 na-

poleoni lui Eliade Alexianu, s'a judecat definitiv, că eu și sora mea, Maria Beldiman, s'a plătit această creanță, în calitate de succesorii a defunctului nostru frate Constantin Formac. «Or, suma de 3000 lei asupra căreia s'a făcut poprire în mâinile debitorului meu Daniel Sterescu, era numai averea mea personală.

«Prin urmare, am susținut și i dovedit înaintea tribunalului, că Daniel Sterescu rău, fără drept și în paguba mea, a plătit lui Eliade Alexianu din suma ce mi datora mie și datorii sorei mele, Maria Beldiman, violându-se astfel art 777 din Codul civil.

«Tribunalul, însă, găsește că este fără utilitate a discuta, și prin urmare, a se pronunța asupra acestui motiv, deși este esențial în cauză, căci soluțiunea acestui argument ar fi schimbat și redus la jumătate dreptul lui Eliade Alexianu de a se despăgubi de creanța sa din suma poprită în mâinile debitorului meu Daniel Sterescu.»

IV. «Tribunalul mai comite o omisiune esențială când nu discută și, prin urmare, nu se pronunță nici asupra motivului subsidiar, făcut în sensul că, chiar în ipoteza de drept invocată de tribunal pe temeiul căreia îmi respinge acțiunea, rău, fără drept și în paguba mea Daniel Sterescu a plătit lui Eliade Alexianu lei 3000 pentru o creanță de 50 napoleoni.»

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul a respins acțiunea prin care recurenta Elena Formac cere ca intimatul Daniil Sterescu să fie obligat a-i plăti suma de 3000 lei, ce-i datora din prețul vânzării unei moșii, de oarece plata acelei sume de bani, făcută de Daniil Sterescu în mâinile lui Eliad Alexianu, nu este valabilă făcută;

Considerând că, pentru a respinge această acțiune, tribunalul constată că, prin sentința No 1755/99 de validare a popririi făcută de Eliad Alexianu asupra sumei de 3.000 lei, pe care Daniil Sterescu o datora recurentului, ca rest din prețul vânzării unei moșii Daniil Sterescu este condamnat ca debitor pur și simplu să plătească creditorului popritor suma de 50 de napoleoni capital, plrs procentele la această sumă; că acea sentință, fiind rămasă definitivă, este executată și intimatul în recurs plătește în mâinile lui Eliad Alexianu suma de bani la care a fost condamnat prin sentința de validare;

Că, în urma acestora, Daniil Sterescu depune la tribunalul restul de 27000 lei ce datora recurentei, menționând în petiția de depunere că diferența de 3000 lei până la completarea sumei de 30000 lei a plătit-o lui E. Alexianu, și că asupra sumei de 27000 lei pe care o depusese ar exista mai multe popriri;

Considerând că chestiunea dedusă în judecata acestei Inalte Curți este de a se stabili dacă bine a judecat tribunalul că plata făcută de Daniil Sterescu în mâinile lui E. Alexianu în executarea sentinței de validare No. 1755/99 este bine făcută, sau dacă trebuia, după cum susține recurenta, să se depună suma la tribunal pentru a se face tabloul de distribuție între creditori;

Considerând că art. 464 din Proc. civ., prevăzând că suma poprită se distribuie de către tribunal între creditorii popritori în proporție și după natura creanței lor, presupune că sunt mai mulți creditori cari au poprit aceeași valoare în mâna celui de al treilea, conform art. 462 din Proc. civilă;

Că atunci când nu este decât un singur creditor popritor, art. 460 din Proc. civilă prevede că instanța va valida poprirea, condamnând pe terțul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor;

Că, prin urmare, în acest caz nu poate fi vorba de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal între creditorii popritori, de oarece nu există decât un singur creditor popritor;

Considerând că tribunalul constată în fapt că în momentul în care suma de 3000 lei a fost plătită de intimat lui E. Alexianu, în executarea sentinței de validare a popririi cu No. 1755/99, nu se făcuse poprire în mâinile lui Daniil Sterescu și de către alți creditori ai

recurentei, ci numai de către E. Alexianu care a obținut sentința de validare sus arătată;

Că din notificarea adresată recurentei de către intimat, și din petiția dată de acesta tribunalului instanța de fond motivează că nu rezultă că asupra sumei de 3000 lei ar fi fost făcute mai multe popriri, ci numai asupra sumei de 27000 lei, pe care intimatul a depus-o la tribunal;

Considerând că prin această constatare de fapt, tribunalul nu a făcut nici o omisiune esențială, eroare gravă de fapt sau denaturare de acte, cum se susține prin motivele de casare, ci a uzat de dreptul său suveran de a constata și aprecia faptele ce rezultă din somația și petiția sus arătată, astfel că în această privință decizia nu poate să fie controlată de Curtea de Casație;

Considerând că fiind stabilit, pe de o parte, că intimatul Daniil Sterescu a fost condamnat prin sentința No. 1755/99 de validare a popririi făcută de E. Alexianu să plătească acestuia suma de 3000 lei, iar pe de altă parte că, până în momentul executării acelei sentințe, nu mai erau alte popriri făcute în mâinile intimatului Daniil Sterescu, urmează că plata făcută de acesta lui E. Alexianu în executarea sentinței No 1755/99 este făcută în conformitate cu dispozițiile art. 460 din Proc. civilă și deci este valabilă;

Că tribunalul judecând astfel, nu a comis nici un exces de putere și nu a violat întru nimic textele de lege citate în motivele de casare;

Că, deci, recursul este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.;

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 18 Decembrie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte
Ministerul public cu Enache Glicea

Cumul de delict. — Furt de diferite lucruri în acelaș loc și timp. — Dacă pentru fiecare lucru furat se poate face un delict deosebit care să atragă aplicarea art. 40 din Codul penal. —

Furtul a diferite lucruri, comis în acelaș loc și timp, se referă la acelaș fapt manifestat prin diferite împrejurări, așa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat în parte un delict separat, care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din Codul penal.

Deciziunea 3992/909. — Casată, după recursul făcut de d-l procuror general de pe lângă Curtea de apel din București, decizia 336/909 a Camerei de punere sub acuzare București.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror St. Stătescu.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Prevenitul Enache Glicea se introduce în seara de 13 Septembrie 1909 în prăvălia de brutărie a stăpânului său, A. Constantinescu, sparge teigheaua și fură din ea suma de 180 lei în bani de nichel. apoi tot atunci mai fură și un rând de haine ce erau atârinate într'un cuiu din aceeaș prăvălie și dispare.

«D-l jude-instructor al Trib. Buzău prin ordonanța definitivă No. 102/909, declară loc de urmărire în contra numitului prevenit, face în contra sa aplicația art. 310, alin 2 din Codul penal, combinat cu art. 40 din Codul penal fiind cumul.

«În contra acestei ordonanțe d-l proc. Trib. Buzău face opoziție pe motiv că d-l jude-instructor a greșit când a declarat loc de urmărire pentru două fapte distincte, aplicând sus zisele texte de lege. Camera de punere sub acuzare, statuând asupra acestei opoziții, prin decizia No. 336/909, o res-

pinge ca nefondată pe motiv că furtul prin efracție a banilor din teighea și acela al hainelor, au fost săvârșite în circumstanțe deosebite: unul dintr'o mobilă închisă iar celalt în timpul nopții din prăvălie, asemănată cu o casă locuită care nu era încăuțată; că deci nu poate fi vorba de un singur delict, ci de două și anume: de cel prevăzut de art. 31°, alin. 2 din Codul penal și de cel prevăzut de art. 309, alin. 5 din Codul penal, combinat cu 4) din Codul penal.

«In adevăr, în speță prevenitul-Enache Clicea a comis două diferite fapte, dar aceste fapte sunt legate între ele printr'o singură unitate de concepțiune și de scop

«Prevenitul, introducându-se în prăvălie, n'a avut altă intenție și n'a urmărit alt scop decât acela de a fura bani din teighea, și după ce a săvârșit acest fapt, tot atunci a furat și hainele care se găseau în aceeași cameră, cum putea să mai fure orice alte obiecte ce i ar fi căzut sub mână, fără a putea zice că a comis atâtea furturi câte obiecte a luat

«Săvârșirea acestor două infracțiuni, care nu sunt decât rezultatul execuției succesive a unei singure rezoluțiuni din partea prevenitului, «aceea de a fură», nu pot constitui decât un singur delict iar nu două, și prin urmare nu se poate aplica în speță decât penalitatea delictului special de furt cu calificarea după modul cum l-a comis, căci dânsul n'a avut decât o singură intențiune, aceea de a fura dela sus numitul reclamant, de oarece necomitănd fapte de diferite naturi, ci numai delictul de furt, nu i se poate aplica și dispozițiunile art. 40 din Codul penal».

Având în vedere deciziunea supusă recursului;

Considerând că faptul de a fi furat într'o noapte, din aceeași cameră și în același timp, mai multe lucruri, precum în speță o sumă de bani prin spargerea unei țighele și a unor haine atârinate într'un cuiu, constituie unul și același delict, iar nu deosebite delict pentru cari are a se face aplicarea art. 40 din Codul penal;

Intr'adevăr, furtul a diferite lucruri, comis în același loc și timp, se referă la același fapt manifestat prin diferite împrejurări, așa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat în parte un delict separat care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din Codul penal;

Că, în speță, Camera de punere sub acuzare făcând aplicarea art. 40 din Codul penal a violat acest articol, așa că motivul de casare e întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 16 Decembrie 1909

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de interne cu C. Bărbulescu

Pensie. — Ce se înțelege prin funcționar în legea pensiilor. — Dacă conductorul de mașini dela Imprimeria Statului este funcționar. — Soluție afirmativă. — Rețineri. — Cerere de restituire. — Neadmisibilitate. — (Art. 1 din legea pensiilor)

Legea pensiilor, în articolul 1, a întrebunțat cuvântul de funcționar ca să cuprindă într'însul pe toți cari fac parte dintr'un serviciu public, oricare ar fi el, al Statului, județelor sau comunelor.

Conductorul de mașini dela Imprimeria Statului, făcând parte dintr'un serviciu public, trebuie să fie considerat ca funcționar și deci reținerile ce i s'au făcut asupra retribuțiunii lunare în vederea pensiei nu se pot restitui.

Deciziunea 399/909. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de interne, în urma unei divergențe, sentința Tribunalului Ilfov, secția I, No. 66/909, dată în procesul cu C. Bărbulescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Cesar Th. Pascu, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Em. Dan, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 1, 2, 3, 6, 41 și 55 din legea pensiilor din 1902.

«Violarea art. 7, 9, 18, 19, și 20 din regulamentul legii generale de pensii din 1902. Exces de putere și greșită interpretare a art. 2 din aceeași lege.

«Tribunalul Ilfov s. I. dând o greșită interpretare art. 1 din legea generală de pensii din 1902 prin exces de putere statuează că nu pot fi funcționari publici persoanele cari s'au specializat într'o anume meserie și cari prestează unei instituțiuni de utilitate publică o muncă manuală în schimbul unei retribuțiuni lunare, chiar dacă bugetul instituțiunii este votat de Adunarea deputaților și că calitatea de funcționar public o are numai acel ce colaborează în mod continuu la un serviciu public

«Tribunalul prin exces de putere, statuează că art. 2 din legea pensiilor creează o nouă categorie de pensionari în afară de cei arătați la art. 1 și că art. 2 fiind limitativ, tipografii Monitorului Oficial nefiind enumerați în el nu se pot bucura de avantajul legii pensiilor.

«Tribunalul violează art. 41 din citata lege când decide că instanțele ordinare pot să hotărască asupra calității de funcționar, cum și asupra dreptului ce are la pensie; iar condamând ministerul să restituie reținerile pentru pensie violează art. 36 din lege și art. 7, 9, 17, 18, 19 și 20 din regulamentul legii generale de pensii din 1902».

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care rezultă că tribunalul a obligat pe Ministerul de interne să restituie lui C. Bărbulescu reținerile ce a făcut din salariul pe care numitul l-a primit pe când era conductor de mașini în serviciul imprimeriei Statului, pentru motivul că serviciul pe care Bărbulescu îl îndeplinea la Imprimeria Statului deși era salariat lunar, n'ar putea fi considerat cu toate acestea, ca acela adus de un funcționar al Statului, ci ca al unui lucrător manual specializat într'o anume meserie, care nu s'ar putea asemana cu serviciul adus de un funcționar care colaborează în non continuu la un serviciu public;

Considerând că legea pensiilor, în art. 1, a întrebunțat cuvântul funcționar ca să cuprindă într'însul pe toți cari fac parte dintr'un serviciu public, oricare ar fi el, al Statului, județelor, sau comunelor;

Că, în adevăr, toate serviciile publice, considerate împreună, așa cum sunt organizate, constituiesc Statul și suveranitatea lui și în acest sens trebuie să se înțeleagă că orice funcționar public deține o parte din suveranitatea Statului;

Considerând că Imprimeria Statului este fără îndoială un serviciu public, pentru că ea are de scop să aducă la cunoștința tuturor legile, regulamentele și decretete și a le face astfel obligatorii;

Că, dar, C. Bărbulescu, conductor de mașini la Imprimeria Statului a făcut parte dintr'un serviciu public și prin urmare trebuie să fie considerat ca funcționar;

Că pe de o parte tribunalul constată că el a primit o retribuțiune lunară asupra căreia s'au făcut rețineri, astfel că în aceste condițiuni dânsul urmează să fie cuprins între funcționarii de care vorbește art. 1 din legea pensiilor și, prin urmare, motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 23 Ianuarie 1910

Președinția d-lui J JONESCU DOLJ, membru de ședință
Eufrosina Naum Apostol cu Eaterina Căpitan Dușescu, Paraschiva N. Mazur și Eufrosina Naumescu

Sentința No. 17

Revizuire. — Descoperire de acte noi. — Termen în care se poate cere revizuirea în acest caz. — Forță majoră. — Faptele ce pot constitui forță majoră. — Chestiune de fapt. — (Art. 290, alin. 1 și 296, alin. 6, din Procedura civilă).

1 După art. 296, alin 6, din Procedura civilă, cererea de revizuire, bazată pe motiv de descoperire de acte noi, trebuie făcută în termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele noi.

2 Legiuitorul nedefinind forța majoră, atât doctrina cât și jurisprudența, sunt de acord în a declara că faptele ce pot constitui forța majoră sunt lăsate cu totul la aprecierea instanței de fond.

3 Ori de câte ori faptul invocat a justifica forța majoră a fost de natură a șterge orice imputabilitate reclamantului, el poate fi considerat ca atare.

Obstacolul care ar fi putut fi înlăturat sau prevenit, fie printr'o sfortare mai mare fie prin oricare sacrificiu de timp sau de bani, nu poate constitui o forță majoră.

4 Faptul regăsirii unui act răticit printre alte hârtii cu care împreună erau în posesiunea reclamantului în revizuire la ziua primei judecăți nu poate fi considerat ca o forță majoră în sensul art. 290, alin 1 din Proc. civilă.

Tribunalul,

Având în vedere cererea de revizuire înregistrată la No. 29754, în ziua de 2 Noembrie 1909, făcută de d-na Eufrosina Naum Apostol, contra sentinței acestui tribunal No 53/909, pe motiv că, după pronunțarea hotărârii de mai sus, a descoperit un act doveditor că nu dătoarește nimic, că pe nedrept a fost condamnată și că, din cauză de forță majoră, acest act nu a putut fi produs cu ocaziunea primei judecăți;

Având în vedere că, din actele din dosar, se constată că d-na Eufrosina Naum Apostol, în calitate de moștenitoare a fiului său Ion Costescu, a fost condamnată la plata sumei de lei 3400 către d-nele Ecaterina Căpitan Dușescu, Paraschiva N. Maxim și Eufrosina Naumescu, în calitate de moștenitoare ale decedatului Ior lată, Naum Apostol, prin sentința No. 53/909 a Tribunalului Ilfov, secția de Notariat, sentință rămasă definitivă;

Având în vedere că reclamanta, d-na Eufrosina Naum Apostol, atât pentru dovedirea epocii când s'a descoperit actul nou, pe baza căruia cere revizuirea, cât și pentru a stabili împrejurările în cari a fost descoperit acest act, a propus dovada cu martori, dovadă care i-a fost incuviințată de tribunal prin jurnalul său din 11 Decembrie 1909 cu No. 8786;

Având în vedere că, din depozitiunile martorilor ascultați sub prestare de jurământ, rezultă că chitanța în chestiune a fost găsită de reclamantă, din întâmplare, între hârtiile rămase dela defunctul său Iu Ion Costescu, cu la jumătatea lunii Iul Octomvrie 1909;

Având în vedere că, conform art. 296 din Procedura civilă, alin. 6, cererea de revizuire, bazată pe motiv de descoperire de acte noi, trebuie făcută în termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele cele noi; ori, în speță, din depozitiunile martorilor rezultând că actul nou a fost găsit sau descoperit pe la jumătatea lunii Octomvrie 1909, iar cererea de revizuire fiind făcută la 2 Noembrie 1909, este deci în termenul legal de două luni;

Considerând că cererea făcută fiind în termen, urmează a vedea dacă, în adevăr, împrejurări de forță majoră, în sensul art. 290, alin. 1 din Procedura civilă, au împiedicat pe partea reclamantă în revizuire a produce actul în chestiune cu ocaziunea primei judecăți;

Având în vedere că partea reclamantă prin avocatul său, susține că faptul răticirii actului în chestiune printre alte hârtii și negăsirea lui cu ocaziunea primei judecăți, unită cu împrejurarea că reclamanta nu poate ceti, descoperirea lui mai târziu, după condamnare, ar constitui elementele forței majore, pretinsă de art. 290, alin. 1, din Procedura civilă și care îndrituiește pe parte a cere revizuire;

Având în vedere că legiuitorul nedefinind forța majoră, doctrina și jurisprudența sunt de acord în a declara că faptele ce pot constitui forța majoră «vis divina, vis major» sunt lăsate cu totul la aprecierea instanței

de fond (Cas. Barozzi sub cuvântul revizuire, No. 2, 10, 13, 34 și 35);

Având în vedere că această suverană apreciere a jud. trebuie să fie condusă de oarecare criterii obiective, cari se pot găsi pe de o parte în definiția dată de dreptul roman forței majore: un eveniment care nu se poate prevedea și căruia nu i s'ar putea rezista chiar de ar fi prevăzut; iar de altă parte, în dispozițiunea înscrisă în art. 1'83 și 1084 din Codul civil, care consistă în aceea că partea obligată la ceva e descărcată de răspunderea neexecutării numai dacă justifică că cauza neexecutării obligației e datorită unei cauze străine, care nu-i poate fi imputată. fie ca acea cauză provine dela natură sau dela o persoană străină;

Considerând că din acestea rezultă că ori de câte ori faptul invocat a justifica forța majoră a fost de natură a șterge orice imputabilitate reclamantului, el trebuie a fi considerat ca atare și ori de câte ori obstacolul care ar fi putut fi înlăturat sau prevenit, fie printr'o forță mai mare, fie prin oarecare sacrificiu de timp sau de bani, nu ar putea fi considerat ca o forță majoră. (Planio I, No. 232);

Având în vedere că condus de aceste criterii, apreciind faptul invocat de reclamantă, acela de a fi regăsit un act răticit printre alte hârtii, cu cari împreună erau în posesiunea sa în ziua primei judecăți, nu poate fi considerat ca o forță majoră și care să-i dea dreptul a cere revizuirea conform art. 290, alin. 1 din Proced. civilă; căci dacă partea reclamantă ar fi căutat mai bine printre celelalte hârtii, sau ar fi pus pe altceva să cante, desigur că l-ar fi găsit, așa ca neglijența sau nepriceperea, e evidentă, deci nu orice imputabilitate poate fi exclusă.

Pentru aceste motive, tribunalul respinge cererea de revizuire, etc.

(s) J. Jonescu-Dolj

O CHESTIUNE JURIDICO-SOCIALA

Printre multele lacune ce le conține actualul nostru Cod civil, una care ne atrage și ne uimește mai mult atenția este, fără îndoială, aceea cuprinsă în dispozițiile art. 1472 din Codul civil. Cred că-mi îndeplinesc o modestă și serioasă datorie, neavând pretenția să fac pe eruditul doctrinar, care voește cu orice preț să dea soluțiuni raționale diferitelor și controversatelor chestiuni juridice, cari frământă mintea atâtor cunoscători ai științei dreptului, ci din contră îmi însușesc calitatea de cercetător și să clarific, pe cât îmi permit puținele mele cunoștințe juridice, acest articol, în jurul căruia s'a creat o atmosferă protivnică, care creează nemulțumiri ca fiind în conflict cu spiritul sănătos al legii. Știm că contractul de închiriere al serviciilor este supus aceloraș reguli de probă, ca ori și ce alt contract, deci el trebuie constat în scris, când valoarea lui totală trece peste 150 lei vechi. Martorii și prezumpțiunile de fapt nu sunt admise decât în cazurile excepționale prevăzute de lege. Fiecare parte poate fi impusă la interogator; ea poate referi sau deferi jurământul decizoriu, cum ne spune d-l C. Nacu ¹⁾.

¹⁾ C. Nacu, vol. 3, p. 364

Această excepție, de care se vorbește la noi în art. 1472, în Franța s'a desființat prin legea de la 2 August 1868. Ea nu este admisă nici în Codul italian.

Cele conținute în sus zisul articol au un deosebit interes, în contractul de locație de servicii (muncă) mai cu deosebire, căci privesc pe muncitorii propriu-zisi, cari au oarecum un rol forțat în aceste raporturi de locație de servicii, pentrucă munca le e singurul mijloc de a-și câștiga existența. Cred că e bine, dând în întregime art. 1472, pentru a reîmpropăta în mintea tetitorilor conținutul menționatului articol:

«Art. 1472. — Patronul se crede pe cuvântul său: pentru câtimea salariului;

Pentru plata salariului expirat, și pentru acconterile date pe anul curgător». (Civ. fr. 1781).

Nu cred să existe în tot cuprinsul codului nostru civil o dispoziție mai draconică și mai ciudată.

Textul corespunzător francez al art. 1781 a fost abrogat prin legea din 2 August 1868. Ce cu minte și înțelepțește a procedat legiuitorul francez când a făcut să dispară din Codul Napoleon acest articol! Să vedem cum a fost privită și comentată această abrogare de către doctrina franceză. Unii din autorii²⁾ mai influenți susțin că prin abrogarea articolului sus menționat, dovada contractului de locație (muncă) a servitorilor și lucrătorilor se găsește supusă regulilor de drept comun; totuș s'a susținut că legea dela 2 August 1868 n'a răspuns așteptării legiuitorului, pentrucă servitorul și lucrătorul se va găsi de cele mai multe ori în imposibilitate de a dovedi pretențiile lor, fiind dat că proba testimonială nu este admisibilă decât când interesul în litigiu este inferior de 150 lei, și că aproape totdeauna servitorul sau lucrătorul nu va avea la dispoziția sa dovada prin scris. Această apreciere nu-i tocmai absolut exactă; fără îndoială, în teorie aplicarea dreptului comun poate să pară puțin favorabilă servitorilor și lucrătorilor, dar trebuie de observat că foarte rar existența contractului de muncă va fi contestată; de se va fi executat, și pe de altă parte servitorul și lucrătorul, fiind de ordin ar angajați cu luna, cu jumătate de lună și cu săptămâna, diferendul nu va trece decât în mod excepțional peste suma de 150 lei, cu această sănătoasă și rațională părere mă unesc și eu. (Vezi Fuzier-Herman, t. IV, p. 415).

Trebuie să recunoaștem ca din punct de vedere civil și al textelor noastre, această dispoziție din art. 1472 constituie o inichitate, din cauză că e în contradicție cu egalitatea consacrată prin constituțiile moderne, și anume că patronul, după

sus zisul articol, trebuie să fie crezut pe cuvânt; iată în adevăr o regulă care turbură toate noțiunile în materie de dovadă, cum spune cu drept cuvânt eruditul profesor Mateiu Cantacuzin dela Facultatea de drept din Iași. Ce vădită contradicție în întreg textul art. 1472! Se creează pe deoparte o armă puternică în mâinile patronilor, pentru a fi apărați de orice; pe de altă parte lași pradă, și la bunul plac al acestora, o întreagă pleiadă de oameni cari își târâse în mod anevoios mizerabila vieață de azi pe mâine. E de mirat cum un guvern, care are pretenția de a face reforme în sens de egalitate, n'a dat de această ciudată și ilegală dispoziție pentru a o face să dispară din legislația noastră.

Am cercetat și proiectul de lege al d-lui Ministru al industriei și comerțului relativ la «Contractul de muncă», care e în strânsă legătură cu articolul de față. Proiectul d-lui Orleanu, e bine venit, el îmbrățișează și regulează toată legislația muncii, constituind o lege protectoare pentru clasa noastră muncitoare. Acest proiect este foarte vast și cuprinde cinci capitole. Se vorbește: Despre contractul de muncă, de greve, accidente muncii, asigurările contra invalidității și bătrâneții, însăfșit în cel din urmă capitol, vorbește de sancțiuni și competențe. Nu voi căuta să insist mai mult asupra amănunțimilor cuprinse în acest proiect, căci lectorii îl cunosc în tot cuprinsul lui.

Totuș dacă e bine venit din unele puncte de vedere, lasă de dorit și nu e la înălțimea așteptărilor noastre, din alte considerații.

În tot cuprinsul proiectului n'am dat vre-o dispoziție în care să se pomenească de vre-o soluție, în caz de ceartă între patron și muncitor, din cauza neplăței salariului, sau fiind vorba de plata salariului expirat. Evident că litigiul acesta, între patron și muncitor, va fi câștigător de cauză celui dintâi, căci acestuia i se va da dreptate, apărât fiind prin dispozițiile articolului nefast 1472. Iată fiindocita stare de lucruri de mai înainte, menținută cu toate acestea, cu tot proiectul d-lui Orleanu, d-sa avea toată puterea să facă această fericită inovație pentru muncitorii ale căror interese le apără, că n'a făcut-o, motivul nu-l pot ști.

Totuș, plini de încredere în viitor, că într-un timp cât mai apropiat, când o fi să se mai revizuiască Codul civil, grija și ochii legislatorului să fie ațintii asupra acestui articol; căci, abrogându-l, va îndeplini prin aceasta o operă mare, frumoasă și binefăcătoare, contribuind astfel la bunul mers al organizațiunii noastre sociale.

București, Ianuarie 1910

Ioan Pașcann
Avocat

²⁾ Baudry-Lacantinerie, t. 3, No. 720; Aubry et Rau, t. 4, p. 515; Laurent, t. 25, p. 499.